

Hellesøvej 43 Hellesøhus

(Hellesøgaard)

At Hellesøhus har været beboet, og derved også været færgested, bekræfter nogle optegnelser i Nordborg kirkebog der begynder i 1621.

Hvor vejen gennem Holm by ender ved Krumom, fortsatte den tidligere lige ud gennem Nørreskoven, langs med Rønkærene på sydsiden, og lidt længere ude på nordsiden, jordene ned mod den stenede bæk, der løb ud i Lille Bjørnkær. Syd for vejen var skellet mellem Nørreskov og Sønderskov ved mosen, -

de såkaldte Fostermoser - der inde fra Rohave i en dalsænkning, der har afløb i en smal kløft, der løber ud til engene ved Hellesø. Denne vej har omkring 1600 – tallet nok kun været et smalt hjulspor, der gik gennem de store egeskove. Inden vejen nåede søen, lå der på den tid nogle såkaldte kæmpehøje (gravhøje), hvoraf en endnu er antydnet i terrænet på sydsiden af vejen. På nordsiden helt oppe ved byen var de lange agre, der nok tidlig blev inddraget under bymarken, men længere ude på Lillebjørnkærshøj har skoven stået tæt. Helt inde ved kærret har der også ligget en kæmpehøj, og fra en senere tid, har der oppe mellem de to Bjørnkær ligget en skanse, der på et kort fra 1600 – tallet er benævnt som Nordskansen. Her ude på de lette jorder, og i det hele taget på alle Holmer jorder har stenaldermennesket levet af jagt og fiskeri og senere også som bønder. Det minder alle de stenredskaber om, der er fundet på markerne.

I 1630 kørte en vogn med lidt bohøve på, ud ad hjulsporet i Nørreskoven, helt ud til Hellesø og helt ud til stranden, ud til det – på den tid – eneste hus i hele skoven. Om Hertug Hans omkring 1600 har bygget et hus og oprettet et færgested der, melder denne historien intet om. Men nu flyttede Jørgen Lyddiksen og hans kone derud i 1630, de var netop blevet viet i Nordborg kirke den 21.11.1630. Om de nu har boet sammen forinden vides ikke, men kirkebogen fortæller, at de i februar måned blev offentlig absolveret for ”fortidlig liggemål”, og i den næste måned blev da også deres søn døbt, og fik navnet Hans, men han døde kort efter. Men kirkebogen fortæller året efter, at den 24.06.1632 døbte kapellanen Hr. Lorenz, Jørgen Lyddiksens barn i Holm, kaldet Hans. Videre læser vi i kirkebogen, at denne Hans Lyddiksen blev viet i Nordborg kirke den 26.10.1662, men allerede den 10.05.1663 blev hans hustru begravet. Han må være blevet gift igen, for i 1671 blev Hans Lyddiksens barn døbt og kaldet Sidsel, og fire uger senere står at læse, at Hans Lyddiksens kone efter fødselen blev introduceret i kirken.

1676 står der: begravet Hans Lyddiksen af Holm, 45 år.

Efter at Hans Lyddiksen døde i 1676, har kirkebogen ikke mange oplysninger om denne slægt, men i 1678 lyder det.

Døbt den 24 søndag efter trinitatis om torsdagen

Hans Færgemands barn i Holm, kaldet Mathis.

Om denne Færgemand har nogen forbindelse med den tidligere familie vides ikke. Først i 1693 hører man om en ny ejer på færgestedet.

Kirkebogen fortæller.

Døbt den 10.09.1693

Christen Hellesø's barn Ellen.

Døbt 1696

Christen Hellesø's barn Peter

Døbt 1698

Christen Hellesø's barn Maren

Præsten fortæller senere følgende beretning i kirkebogen om Christen Hellesø.

1727 den 8` søndag efter trinitatis, begravet Christen Hellesø af Holm, som før har boet ved Hellesø, men draget derfra til andre lande, førend han igen kom hidtil. Til sidst var han forleden sommer i Kongens tjeneste, og da han var på et viktualieskib, som skulle have været til den danske flåde, som var med den engelske flåde i Østersøen, da de led skibsbrud ved en ø, som han kaldte Dagø. Herved blev han så ilde knust, at han fik brud. Derfra kom han denne sommer først til Lybeck og derfra hertil Holm igen, hvor han døde 60 år gammel.

Christen Hellesø må have rejst ikke mange år efter sin yngste datters fødsel, og grunden kan man kun gisne om, måske er konen død. I hvert fald fortæller kirkebogen, at der kommer nye beboere på Hellesøhus.

Den nye slægt på Hellesøhus.

* 1566 Peter Willadsen død 1631 i Holm.

Med Hustru.

Hans søn.

1. Jørgen Willatzen * ca. 1598, gift 27. nov. 1631 med Kirsten Petersdatter

Hustru døde jan. 1627.

Peter Willatzen døde apr. 1631

Viet den 27. nov. 1631.

Jørgen Willatzen * 1598.

Med pigen.

Kirsten Petersdatter * ca. 1613.

Deres børn.

1. Karen Jørgensdatter * jan. 1633, død jul. 1633.

2. Peter Jørgensen Willatzen * maj. 1634, gift den 16. dec. 1659 med Mette Boyesdatter.

3. Lauritz Willatzen * okt. 1638, død i Holm maj. 1677.

4. Kirsten Jørgensdatter * apr. 1641, død jul. 1641.

5. Kirsten Jørgensdatter * jul. 1642.

6. Frederik Willatzen * apr. 1645, gift 16. okt. 1670 med Anne Jørgensen * 1649. De ejede Hellesøvej 20.
7. Martinus Willatzen * okt. 1647, død 1720 i Holm.
8. Hans Bugislauff Willatzen * mar. 1650, død før 1655.
9. Hans Bugislauff Willatzen * feb. 1655, død jul. 1722 i Holm.

Jørgen Willatzen døde apr. 1678. i Hellesø.

Kirsten Petersdatter døde jan. 1685.

Viet den 16. dec. 1659.

Jørgen Willadsen * maj 1634.

Med pigen.

Mette Boyesdatter

Deres børn.

1. Christen Willatzen * feb. 1660, død feb. 1660.
2. Christen Willatzen Hellesø * 1667, død 1727.
3. Hans Petersen Willatzen * mar. 1668, gift den 16. sep. 1691 med Syndet Christensdatter de boede [Damgade 20](#)
4. Maren Petersdatter * sep. 1670.
5. Nis Willatzen * aug. 1673, død aug. 1677.
6. Peter Petersen Willatzen * jun. 1676.

Peter Jørgensen Willatzen døde ca. 1686 i Hellesø.

Viet den 29. okt. 1699

Peter Petersen Willatzen * jun. 1676, som søn af Peter Jørgensen Willadsen

Med pigen.

Ingeborg Christensdatter * dec. 1673, datter af Christen Madsen Smed [Møllegade 13.](#)

Deres børn.

1. Peter Petersen Hellesø * nov. 1706, gift den 16. okt. 1729 med Gertrud Thomasdatter * ca. 1703, datter af Thomas Frederiksen og Thone i Mjels.
2. Christen Petersen Hellesø * okt. 1709, død. Maj. 1710.
3. Margrethe Elisabeth Petersdatter * ? død maj. 1710.
4. Johannes Christian Petersen Hellesø * mar. 1711,
5. Margrethe Elisabeth Petersdatter * jun. 1713, død jul. 1729.

Jørgen Petersen Hellesø * apr. 1715, gift den 9. nov. 1744 med enken Marie Christensdatter

[Ramsdam 1.](#)

Peter Petersen Hellesø døde mar. 1729

Ingeborg Christensdatter døde mar. 1729.

Viet den 16. okt. 1729.

Peter Petersen Hellesø * 1706.

Med Gerderud Tammesdatter * 1703 i Mels.

Deres børn.

1. Peter Petersen Hellesø * aug. 1730, gift den 30. apr. 1756 med Karen Mathiasdatter * aug. 1732.

2. Christina Petersen Hellesø * feb. 1732,
3. Thomas Petersen Hellesø * feb. 1734, død okt. 1739.
4. Ingeborring Petersen Hellesø * mar. 1736, død aug. 1737.
5. Dødfødt dreng * mar. 1737.
6. Dødfødt pige * aug. 1739.

Begravet den 01.11.1739

Peter Hellesø 33 år gammel

Begravet samme dag, salige Peter Hellesø's søn Thomas

Viet den 24. nov. 1740.

Hans Hansen Willem * ca. 1714.

Med enken

Gerderud Thomasdatter * ca. 1703 i Mjels.

Deres Børn.

1. Ingeborg Hansdatter * okt. 1741, gift den 15. nov. 1765 gift med Christen Christensen Grau * sep. 1734, søn af Christen Christensen Grau og Thøre Hansdatter [Ellehave 12](#), gift anden gang den 24. maj. 1788 med Gert Clausen * jun. 1757, søn af Claus Gertsen Møllegade 62.
2. Hans Hansen * apr. 1743, gift den 1. jun. 1765 med Mette Hansdatter * sep. 1731, datter af Hans Hansen Møller og Mette Hansdatter i Vestermølle.
3. Dorothea Hansdatter, hun bliver gift den 21. okt. 1768 med Jeppe Christensen Grau * nov. 1742, på "[Ellehave](#)". De havde Brønd 11. Dorothea Hansdatter blev begravet den 10. okt. 1781, og Jeppe Christensen Grau blev gift 2. gang den 25. jan. 1782 med Gertrud Petersdatter * 1757, datter af Peter Petersen Hellesø og Karen Mathiasdatter. i Hellesø,
4. Gertrud * ca. 1749.

Viet den 30. apr. 1756.

Peter Petersen Hellesø * aug. 1730.

Med pigen.

Karen Mathias datter * aug. 1732, som datter af Eleonora Mortensdatter og Mathias Hansen skolemester Den gamle [skole](#) i Holm.

Deres børn:

1. Gertrud Petersdatter * apr. 1757, gift den 25. jan. 1782 med enkemand Jeppe Christensen Grau * nov. 1742, søn af Christen Christensen Grau og Thøre Hansdatter Ellehave 12, gift første gang den 21. okt. 1768 med Dorothea Christiane Hansdatter (1743 – 1781), datter af Hans Wilhelm Willem og Gertrud Thomasdatter Hellesøvej 43. Gertrud og Jeppe overtog [Brønd 11](#)
2. Peter Petersen Hellesø * okt. 1759, gift den 28. sep. 1793 med Anna Johansdatter * nov. 1763.
3. Eleonora Kathrine Petersdatter * 1762, hun bliver gift den 14.07.1787 med Jes Christensen Grau * jan. 1747, som søn af Christen Christensen Grau og hustru Thøre Hansdatter [Ellehave 12](#)
4. Mathias Petersen Hellesø * maj. 1765.
5. [Anna Petersdatter](#) * dec. 1767, gift den 19. maj. 1798 med Gerd Bonden * sep. 1755
6. Ingeborg Petersdatter * nov. 1770, død 25. nov. 1777.

Maren Petersdatter Hellesø * jul. 1773, gift den 2. okt. 1802 med Christen (Fynbo) Rasmussen * mar. 1774 , søn af Rasmus Fynbo Jensen og Margrethe Marie Danielsdatter [Møllegade 53](#)

Omkring samme tid fæster Hans Hansen Willem et halvboel [Brønd 11](#) , som han senere overlader til sin datter og svigersøn Jeppe Christensen Grau.

Copuleret i Nordborg kirke 28.09.1793

Ungkarl Peter Petersen Hellesø og pigen Anna Johansdatter fra Oldenor.

05.06.1798

Peter Petersen Hellesø senior overlader Hellesø til sin søn Peter for 600 rgd. et kådnersted med alt tilbehør.

5. søskende:

1. Gertrud * apr. 1757 – Død 1803 på ” Tinghøjgaard ”, enke efter boelsmand Jeppe Christensen Grau (* 1742 på Ellehave - Død 8. apr. 1798 på ” [Tinghøjgaard](#) ”
2. Eleonore Kathrine Petersdatter * marts 1762 , gift den 14. juli 1787 i Nordborg Kirke med boelsmand Jes Christensen Grau * jan. 1747 på [Ellehave](#), som søn af Christen Christensen Grau (1698 – 1776) og Thøre Hansdatter (1711 – 1785) Jes Christensen Grau døde den 4. feb. 1829 på Ellehave. Han blev ejer af Ellehave efter sin bror Christen Christensen Grau og Ingeborg Hansdatter, som var barnløse. Eleonore Kathrine Petersdatter døde den 10 dec. 1819 på Ellehave.
3. Mathias Petersen Hellesø *
4. Anna
5. Maren

Døbt I Nordborg kirke 12.11.1795

Johan Petersen Hellesø, søn af Peter Petersen Hellesø og hustru Anna Johansdatter.

Han bliver gift den 14.07.1827 med Karen Grau, * som datter af boelsmand Jeppe Grau [Brønd 11](#). De overtager Hellesøgård [Hellesøvej 35](#) efter at Christen Hansen og Anne Marie født Mattes Petersen gik konkurs i 1824 . I første omgang havde Peter Jessen, der var på aftægt overtaget den efter sin stedsøn, men solgte den så til Johan Petersen Hellesø og hustru Karen * Grau.

Gift i Nordborg kirke den 18.01.1823

Kådner og bådfører Peter Petersen Hellesø (* som søn af Peter Petersen Hellesø og hustru Anna Johansdatter),

Med pigen

Thøre Grau * 23.02.1793, som datter af Jørgen Christensen Grau og hustru Kirstina Maren Petersdatter. Peter Petersen Hellesø og Thøre * Grau`s børn er:

1. Peter * 26.07.1824
2. Maren * 02.12.1825
3. Thøre * 18.09.1827

Den 09.07.1836 køber Mads Bondesen Hellesøhus og blev derved gæstgiver og færgemand.

Viet ca. 1827.

Mads Bondesen * 1. feb. 1805, søn af Bonde Bondesen og Kirstine Marie Jørgensdatter Damgade 28.

Med pigen.

Maren Marie Christensen * ca. 1801.

Deres børn.

1. Kirstine Marie Madsen * ca. 1827, gift den 14. jul. 1853 med Lorens Peter Kock, søn af Hans Lorensen Kock og Mette Marie Duus i Ulkebøl.
2. Christian Madsen * 13. sep. 1833, død 24. feb. 1876 Arbejdshuset I Nordborg.
3. Jørgen Madsen Hellesø * 4. feb. 1837, gift den 3. jun. 1869 med Ellen Petersen * 8. apr. 1840, datter af Peter Rasmussen og Ellen (Mattesen) Matthiesen [Møllegade 55](#). De boede [Lønsømadevej 28](#)
Maren Christensen døde den 22. jun. 1844.

Folketælling 1845

Mads Bondesen 40 år kådner og bådfører
Anne Kathrine Espersen 43 år Tårup hans brud
Børn:

1. Kirstine Marie Bondesen 18 år
2. Anna Kirstine
3. Christian Bondesen 11 år
4. Jørgen Bondesen 8 år

Viet den 7. mar. 1845.

Enkemand Mads Bondesen * 1. feb. 1805.

Med pigen.

Anna Kirstine Espensen * 30. okt. 1800, datter af Christian Christensen Espensen og Anne Christensdatter i Klingbjerg

Død den 19.08.1855

Mads Bondesen, aftægtsmand Hellesøhus ved Holm. Han druknede i nærheden af huset da han ville bringe sin båd i land.

Han efterlader hustru fra andet ægteskab og 4 børn fra første ægteskab.

Den 20.07.1853 overtog Lorens Peter Koch Hellesøhus, han var fra Vollerup og født 1822 og blev gift med Kirstine Marie Bondesen eller Madsen.

Folketælling 1855

Lorens Peter Koch 23 Vollerup kådner
Kirstine Marie Koch * Madsen 28 år hans kone
Deres datter ikke døbt.

Ny ejer af Hellesøhus 31.07.1855 Jens Jørgensen.

Der påhviler dem aftægtspræstation til Mads Bondesens enke og datteren Anna Kristine Madsen

Viet den 26. jul. 1855.

Jens Jørgensen * 31. mar. 1815, søn af Christen Jørgensen og Thøre Jepsen Bonde i Havnbjerg.

Med pigen.

Thøre Lauritsen Jepsen * 12. dec. 1823, datter af Jes Lauritsen Jepsen og Anne Eleonora Steffensen i Brandsbøl.

Deres børn.

1. Christen Jørgensen *29. jan. 1857, gift den 5. jun. 1890 med Anne Marie Jørgensen Fangel * 21. mar. 1867, datter af Christen Jørgensen Fangel og Maren Hansen i Lavensby
2. Jes Jørgensen * 12. aug. 1858, død 8. dec. 1860 i Nørrelykke.
3. Jens Jørgensen * 10. maj. 1860, gift den 27. okt. 1893 i Ensted kirke med Anna Christensen Knudsen * 25. dec. 1847 i Varnæs
4. Dødfødt pige * jun. 1864 i Nørrelykke.

Jens Jørgensen døde den 21. feb. 1883 [Nørrelykkevej 12.](#)

Thøre Lauritsen Jepsen døde den 30. apr. 1896 Nørrelykkevej 12

Ny ejer af Hellesøhus 1859 Peter Jessen Kolmos

Vi underskrivende, jeg halvboldsmand Peter Jessen Kolmos, i Nørrelykke (halvboel boel 71 [Nørrelykkevej 12](#) på den ene og jeg kådner Jens Jørgensen og hustru Thore født Jessen i Hellesø på den anden side opretter herved følgende byttekontrakt.

Undertegnede halvboldsmand, Peter Jessen Kolmos, overlader herved det ham ifølge afleveringsdokument af 26 august 1834 tilhørende i Nørrelykke ved Holm under nr. 71 i Nordborg sogn, beliggende halvboel med tilhørende og med alle til ejendommen hørende rørheder og rettigheder, byrder og afgifter til ægtefolkene Jens Jørgensen og Thore Jørgensen.

Underskrevne ægtefolk, Jens og Thore Jørgensen, overdrager herved dem ifølge skøde af 31. 07. 1855 tilhørende i Hellesø i Nordborg sogn beliggende kådsted med tilkøbt inderste jord og part i søen Hellesø, samt med alle til stedet hørende rørheder og rettigheder, byrder og afgifter til halvboldsmand Peter Jessen Kolmos i Nørrelykke.

Dette bytte sker med følgende betingelser.

1. Jens Jørgensen og hustru betaler i bytte til Peter Jessen Kolmos 440 Rdm., hvoraf de 100 udbetales ved kontraktens fuldbyrdelsen og resten bliver stående og forrentes.
2. De Jens Jørgensen og hustru påhvilende aftægtspræstation til Mads Bondesens enke og datter Anna Kristine Madsen vedbliver at påhvile dem og ved de forpligtede til at sørge for, at der i respektive aftægtskontrakter af deres hidtil havde forlig ud i pantebogen.
3. De med disse overdragelser forbundne omkostninger udredes af hver af partner med halvdelen. Det vi udbetaler, at der efter pantpåbydning udfærdiges er lovformelige skøder af de nævnte ejendomme, bekostes når byttekontrakten er udfærdiget.

Underskrevet af herredsfoged Anders Grønborg
Auktionarius ved Nørre og Egen Herreder

Viet den 19. jul. 1834

Peter Jessen Kolmos (* 9.jun.1809, som søn af Jes Petersen Kolmos og Ellen Petersdatter
Med pigen

Cathrine Jensen Fangel * 5.11.1804, som datter af Hans Jensen i Lavensby .

Deres børn.

1. Ellen Petersen Kolmos * 21.06.1835 i Nørrelykke, Holm. Ellen Petersen Kolmos døde juledag 1852 17½
2. Jes Petersen Kolmos * 21.11.1834 i Nørrelykke. Han blev gift 09.11.1862 i Nordborg kirke med Ellen Matthiesen * 10.12.1844 , som datter af Mathias Petersen og hustru Kirstine født Hellesø (boel 47 [Damgade 24](#))
3. Hans Petersen Kolmos* 04.03.1840 i Nørrelykke, han blev gift 08.06.1871 i Nordborg med Anna Marie Hansen *25.02.1841 i Holm , som datter af Hans Frederiksen og hustru Ellen Sandvei. Der er ingen børn. Ægteparret boede i Nordborg.
4. Eleonore Petersen Kolmos * 23.03.1845 i Nørrelykke. Hun blev gift den 05.10.1865 i Nordborg med Peter Matthiesen * 06.12.1840, som søn af Mathias Petersen og hustru Kirstine født Hellesø (boel 47 [Damgade 24](#))

Peter Jessen Kolmos døde den 6.jul.1875 i Holm.

Cathrine Kolmos født Jensen Fangel døde 17.feb.1880 i Hellesø, hun døde af alderdomssvaghed.

Gift i Nordborg Kirke 09.10.1862

Jes Petersen Kolmos (* 21.11.1837, som søn af Peter Jessen Kolmos og hustru Cathrine Jensen Fangel) med Ellen Matthiesen (* 10.12.1844, som datter af Mathias Petersen og hustru Kirstine født Hellesø.

Deres børn

1. Peter Jessen Kolmos * 29.10.1862
2. Mathias Jessen Kolmos * 24.02.1864
3. Jes Jessen Kolmos * 02.01.1866
4. Anna Cathrine Jessen Kolmos * 28.09.1867
5. Kjestine Jessen Kolmos *29.09.1869, hun døde den 25. 10. 1883.
6. Hans Jessen Kolmos * 07.02.1871
7. Jens Jessen Kolmos * 20.01.1873
8. Jørgen Jessen Kolmos * 02.01.1875
9. Laurits Jessen Kolmos * 14.11.1876
10. Ellen Jessen Kolmos * 31 08.1878
11. Vilhelm Johan Jessen Kolmos 22.12.188, Han døde den 0 8. 01 1883.
12. Johan Jessen Kolmos * 03.10.1883
13. Christen Jessen Kolmos*10.12.1885.

Fra et oldebarn af Jes Petersen Kolmos, Hellesø, har vi modtaget følgende om Jes Petersen Kolmos og egnen omkring Hellesø, hvorfra familien har sin rod.

” Hellesø ” ved Holm var i oldtiden helliget gudinde Nethus og historien fortæller om en valfart af mennesker, der søgte helse her.

Oldefar Jes Petersen Kolmos, Hellesø, der døde 1914, fandt sammen med en anden mand fra sognet liget af en fisker, Martin, der var drevet i land på nordsiden af Als. Disse to oplyste intet om fundet,

men begravede ham i klinten ved Hellesø. Efter sigende foretog de denne ” begravelse ” fordi konen sad tilbage og derfor ville spare hende for udgifter.

Hellesø var i gammel tid færgersted med kro bevilling og overfart til Sundeved. Der var imidlertid noget med hekseri eller spøgeri på gården, hvorfor oldeforældrene i Hellesø besluttede at ro over til Sundeved, hvor der boede en ” klog mand ” ved navn Jochum, der kunne hjælpe mod den slags. På vej over sundet rejste der sig en kraftig storm og de måtte opgive at komme over, vendte tilbage og afventede bedring i vejret.

Dagen efter var stormen forbi og de sejlede over til Sundeved. Da de blev modtaget af den ” kloge mand ” var det første, han sagde. ” Jeg havde ellers ventet jer i går”.

Jes Petersen Kolmos` s fader Peter Jessen Kolmos havde ejet Nørrelykkevej 12, men var flyttet derfra til Hellesø på grund af spøgeri.

Der findes følgende historisk sagn om Hellesø

” Vest for byen Holm ude ved Als Fjord ligger en eng, der endnu hedder Hellesø, fra den tid, den var en sø. På bunden af denne sø ligger en guldvogn og om natten ved midsommertid, kan man høre en klang af guld fra søens bund.

1884

Nytårsnat brændte ” Hellesøgård.

Viet den 13. maj. 1897.

Mathias Jessen Kolmos * 24. feb. 1864.

Med pigen.

Anna Marie Andersen * 2. sep. 1867, datter af Jens Andersen og Marie Cathrine Duus i Lysabild
Deres datter.

1. Ellen Kolmos * 13. aug. 1898.

Mathias Jessen Kolmos døde den 28. feb. 1942 i Svenstrup.

Anna Marie Hansen døde den 1. feb. 1946 i Svenstrup.

I 1940 ejer Christian Frederik Finmand ejendommen
Gift med Maren Marie Ravn.

Derefter

Johan Ravn Finmand * 22. jul. 1928 Stepping sogn. Han var gift med Inge Annelise Sørensen.
Johan døde den 10. jul. 1967.

Derefter Christen Jørgensen, som havde planer om en campingplads.

Ejendommen blev købt af Poul Buciek Hellesøvej 43.

2019 ejer Troels Buciek ejendommen

